

Astrid

Joosten over groei en ouder worden

Ze is een levensgenieter, maar ook een harde werker.

Niet voor niets staat ze al zo lang aan de top. Sinds 30 maart presenteert ze het nieuwe programma *Het Hof van Joosten*.

Bijna vijftig lentes jong, bijna 25 jaar in het vak. **Tijd voor bezinning.**

Ze komt binnen met een stralende lach. Gekleed in een zwarte broek met dito trui-tje ziet ze er slanker uit dan ooit. Aan niets is te zien dat ze volgend jaar vijftig wordt. "Ik weet niet of ik het heb gehaald, hoor," zegt ze als ik haar vraag naar haar vinologenexamen. "Ik moest drieduizend druiven uit m'n hoofd leren en dat is natuurlijk onmogelijk." Ze wist niet dat het bestond: de wijnacademie. Vroeger dronk ze wijn vrij gedachteloos, maar sinds ze haar huidige man ontmoette, is ze zich er meer in gaan verdiepen.

Astrid: "Willem wilde altijd in Frankrijk bij een wijnboer stoppen en proeven. We zijn dat steeds vaker gaan doen en uiteindelijk ging er dan vaak een auto vol mee terug. Het is heel leuk om door het jaar heen een flesje uit je kelder te halen, er kleven dan zo veel herinneringen aan." In oktober komt haar eerste wijnboek uit, dat ze samen met Thérèse Boer (van restaurant *De Librije* in Zwolle, red.) aan het schrijven is.

Het hof van Joosten

Altijd druk, altijd actie. Astrid houdt zich graag met nieuwe dingen bezig. Verveelt zich eigenlijk nooit.

"Ik ben een bezige bij. Als ik het bij de televisie even wat minder druk heb, doe

ik er van alles naast. Dan ga ik studeren, schrijven en doe ik congressen."

Sinds kort presenteert ze *Het Hof van Joosten*, waarbij de burger op de stoel van de rechter mag gaan zitten.

"Het grote verschil met mijn vorige programma, *Zestien Miljoen Rechters*, is dat we nu rechtszaken behandelen die dichterbij de mensen staan. In *Zestien Miljoen Rechters* behandelden we nog wel eens zaken over eerwraak of moord, maar dat zijn dingen die de meeste mensen nooit overkomen. Nu hebben we het bijvoorbeeld over bumperkleven. We ergeren ons immers allemaal weleens als iemand op de linkerbaan zit te trutten en we willen erlangs. Daar hoeft je geen misdadiger voor te zijn. Dus mensen kunnen zich wat gemakkelijker inleven. En mag je worden gefotografeerd op straat? Stel, je ligt lekker te zonnen op het strand en er komt een fotograaf langs die een foto van je maakt. De volgende dag sta je in je blote nakie in *de Telegraaf* onder de veelzeggende kop: 'De zomer is begonnen'. Mag je dan naar de rechter gaan?"

Wekelijks spelen drie publieksgroepen een belangrijke rol. Door middel van snelle en soms confronterende vragenrondes wordt gekeken hoe ze zouden reageren wanneer ze persoonlijk bij zo'n zaak betrokken zou-

den raken. Dat leidt tot leuke discussies. "Ik speel de advocaat van de duivel," zegt Astrid enthousiast. "Ik ben niet partijdig en ondervraag alle partijen kritisch naar hun beweegredenen."

Ogenschijnlijk gaat het haar na al die jaren zo gemakkelijk af, maar nee. Na al die jaren is presenteren geen routine geworden voor haar. "Bij elk nieuw programma moet ik me er toch weer inhoudelijk in verdiepen. Ik vind het een moeilijk vak, hoor. En het is ook heel kwetsbaar, je bent altijd zo goed als je laatste programma. Je kunt het een beetje vergelijken met het werk van voetbaltrainers; zestien miljoen mensen hebben er verstand van en vinden dat hij die wissel nooit had mogen toepassen. Je bent op televisie en dus mag iedereen op je schieten. En dat doen mensen ook."

De carrièrevrouw

Onafhankelijkheid werd Astrid met de paplepel ingegoten. Met twee werkende ouders, onder wie een vader die erop hamerde hoe belangrijk het was om je eigen geld te verdienen, besloot Astrid al vroeg dat ze nooit afhankelijk wilde worden van een man.

"Na de middelbare school ben ik dan ook direct naar Amsterdam gegaan om te studeren," zegt ze. Maar hoewel ze een car- ▶

rière ambieerde in de Spaanse taal- en letterkunde, kwam daar niet veel van terecht. 'Wie wil het nieuwe gezicht worden van de VARA?' stond er op een dag in *de Volkskrant*. Haar vader wist het meteen: dát was iets voor Astrid. Zij stond niet direct te popelen, maar het idee dat ze dan het leukste bijbaantje van alle studenten zou hebben, trok haar over de streep. Ze solliciteerde en werd uit honderden inzendingen gekozen. Het begin van een veelbelovende carrière.

Astrid: "Als ik terugkijk, ben ik heel tevreden over wat ik tot nu toe heb gedaan." Verzadiging? Nooit. "Twee voor twaalf presenteer ik alweer vijftien jaar en dat is nog altijd geweldig om te doen." Veel lof oogstte ze met het interviewprogramma *Oog in oog*, dat ze van 2001 tot 2003 presenteerde. *NRC Handelsblad* noemde haar naar aanleiding van dit programma een van de beste interviewers van de Nederlandse televisie. Iets waar Astrid ontzettend trots op is. Een uitzending staat haar in het geheugen gegrift. "Dat was met Louis van Gaal. Iedereen had me voor hem gewaarschuwd, maar uiteindelijk ging het hartstikke goed." Het lukte haar om een heel andere kant van hem te laten zien, al vereiste dat wel de nodige strategische zetten. "Ik besloot flink aan de sfeer te gaan werken en hem een beetje te ontgooien. Want hem tegen me in het harnas jagen was natuurlijk zo gebeurd," lacht ze. Astrid stelde de vragen in een dusdanige volgorde dat ze eerst zijn vertrouwen won en dát werkte. Daarbij schuwde ze niet haar vrouwelijke kanten in de strijd te gooien. "Ik flirt wel een beetje, hoor. Ik doe niets bijzonders, maar als je iemand een beetje leuk of koket aankijkt, helpt dat wel. En iedereen kan het zien, het is niet zo dat ik van tevoren een hapje met hem ga eten of zo."

Groeien in **het vak**

"De kunst van het vak is om het verschil tussen de televisiepersoon en de privépersoon zo klein mogelijk te maken," zegt ze. "In het begin heb je het gevoel dat je je anders moet gedragen, omdat je op tv

bent, maar eigenlijk moet je dat later in je carrière allemaal terugnemen." En dat kan ze nu ook, meer zichzelf zijn. In dat opzicht is er wel wat veranderd de afgelopen tien jaar. Ze durft nu veel brutalere vragen aan haar gasten te stellen: "Vroeger dacht ik: dat kún je gewoon niet vragen. Maar de mode is tegenwoordig ook opgeschoven, de televisie is brutaler geworden. Kijk maar naar *BNN*. Maar het is natuurlijk ook wat je persoonlijk durft. Vroeger had ik veel meer gêne, daar heb ik nu geen last meer van."

Groeien en ouder worden, dat is bij de VARA geen enkel probleem. "De VARA houdt haar mensen over het algemeen vrij lang. Kijk naar Sonja, die heeft nooit iets aan zichzelf laten doen en daar is werkelijk nog nooit iemand over begonnen. Zij heeft tot haar 67ste gewerkt." Dus afbouwen, daar moet Astrid nog helemaal niet aan denken, alhoewel ze zich wel kan voorstellen dat ze ermee stopt als er meer wordt bezuinigd. "Dan kan ik geen kwaliteit meer maken en dan stop ik ermee. Maar die wens heb ik nu zeker nog niet." Ze heeft immers nog altijd de luxe om voor een zender te werken waar ze zelf ook graag naar kijkt. Ze maakt deel uit van haar eigen doelgroep. "Ook al zou ik niet voor de VARA werken, dan zou ik er nog steeds graag naar kijken. Het is mijn smaak. En mijn interessewereld, ook die van mijn man."

De **echtgenote**

Haar man, dat is popmuzikant Willem Ennes. Alweer dertien jaar is ze dolgelukkig met hem. Eerder was ze getrouwd

met tekstschrijver en regisseur Jack Gadellaa, maar achteraf zegt ze te lang in dat huwelijk te zijn blijven hangen. "Dat is natuurlijk gemakkelijk praten achteraf, want als je erin zit, heb je heel erg mentaliteit dat je het nog eens wilt proberen. En nog eens. Dat hebben volgens mij alle mensen. Je gaat niet zo snel weg. Al dan uiteindelijk de knoop doorhakt, zeg tegen je vriendinnen dat je dat veel eerder had moeten doen. En zij beamen dat dat natuurlijk. Als buitenstaanders zagen ze langer dat het niet meer vrolijk was bij thuis."

Je moet er volgens haar ook naartoe groeien, naar scheiden. De toekomst is immers een groot zwart gat. "Dat totaal ongewis hoe ga je dat weer invullen? Waar ga je wonen? Het is een heel pakket van nieuwe dingen die dan weer op je pad komen en waar je tegen opziet. Ook een reden om het uit te stellen. Maar ik denk dat als ik nu weer in een slechte relatie terecht zou komen, ik dat veel sneller zou herkennen. Dan zou ik denken: o jee, dit hebben we een keer gedaan, dit doen we niet meer." Maar gelukkig: dat speelt niet. Zij en haar huidige man hebben een fijn huwelijk en delen veel interesses. "Zo houden we allebei van reizen en van koken. Ik sta met Willem vaak uren samen in de keuken en we bezoeken veel restaurants. Het is zo fijn als je dat samen kunt delen. Als ik met m'n vorige man uit eten ging, dan zei hij: 'Het is thuis toch ook leuk!' Hij was gewoon een heel ander soort man. Willem is hartstikke geëmancipeerd. Hij heeft geen moeite met een vrouw met een fikse carrière."

'Ik heb m'n handen vol aan het leven. Dus om het moederschap erbij te moeten doen...

bespaar me dat even'

Astrid vindt het nog altijd gek dat ze verliefd werd op Willem. Ze kende hem immers al een jaar of acht en hij was een goede vriend van haar. "Maar toen ik eenmaal een tijdje alleen was, sloeg de vonk ineens over," zegt ze. "Ik dacht toen wel: hè? Hoe kan dat nou? Meestal word je toch verliefd op een nieuw iemand. Maar waarschijnlijk was het ook een beetje 'zelfcensuur'. Ik ben heel trouw, dus als ik een relatie heb, sta ik niet open voor anderen. Na mijn scheiding ben ik hem waarschijnlijk met andere ogen gaan bekijken. Je hebt natuurlijk altijd mensen die denken dat het al veel langer aan de gang was, maar dat is niet zo."

Haar ouders

Ook haar ouders weten hoe het is om een scheiding uit te stellen. Na een huwelijk van maar liefst 27 jaar besloten ze uit elkaar te gaan. Astrid: "Het was eigenlijk wel een opluchting. Ik zag natuurlijk hoe vaak ze ruzie hadden en dat het niet meer liep tussen hen. Ze mopperden meer op elkaar dan dat ze plezier aan elkaar beleefden. Wij, de kinderen, hadden al vaker gezegd: 'Waarom houden jullie er niet mee op?' Maar daar wilden ze niets van weten." En toen kwam toch dat telefoontje op zondag. Met de mededeling dat ze gingen scheiden. "Dat lijkt me héél verstandig," heb ik tegen ze gezegd. Weet je, dat huwelijk was gewoon op, ze zaten elkaar in de weg. Maar ik moet toegeven, dat toen het later eenmaal was geëffectueerd, ik zoiets had van: nu is wel m'n ouderlijk nest opgeheven. Dat bestónd niet meer. Mijn broer en zus hadden dat gevoel meteen al, na dat telefoontje. Ik zei toen nog: 'Hoe kun je dat nou zeggen, het is toch fijn dat ze gaan scheiden? Laat ze eens ophouden.' Maar nu begrijp ik hen wel."

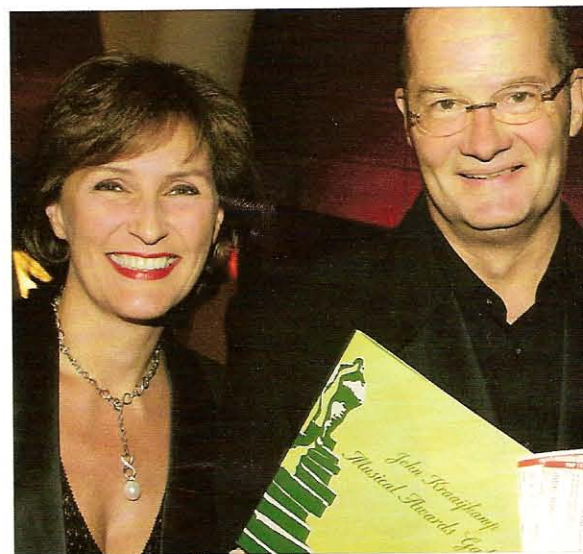
Het was haar moeder die uiteindelijk besloot weg te gaan. Volgens Astrid gebeurt dit wel vaker: "Mannen blijven langer hangen in een slecht huwelijk. Zoeken eerder een beetje compensatie buiten het huwelijk. Ik denk dat ze er meer tegenop zien om alleen te zijn dan vrouwen. Wij kunnen toch beter voor onszelf

zorgen, weten hoe we een huishouden moeten runnen. Voor een man is het een veel grotere stap. Meestal gaan ze eerst op zoek naar een nieuwe vrouw en dán gaan ze pas scheiden, haha." Of Astrid iets heeft geleerd van het huwelijk van haar ouders? "Ik denk dat je, in dat opzicht, meer van je eigen fouten leert dan van die van je ouders," zegt ze stellig. "Je moet het toch zelf ervaren. Bij emoties kun je de bocht niet afsnijden, pas als je emotioneel ergens aan toe bent, kun je daar doorheen. Je kunt dat proces niet verkorten. Zo is het ook bij verdriet. Je kunt niet zeggen: ik verkort m'n verdriet. Dat heeft een natuurlijk verloop." Spijt kent ze niet. Ze staat achter de keuzes die ze heeft gemaakt. Ook achter de bewuste keuze niet aan kinderen te beginnen.

Kinderen

"Ik vind het vrij bezopen, hoor, kinderen met van die oude ouders," zegt ze. Zelf zou ze er niet aan moeten denken: "Ik zit nu niet meer in de hoogste energie van mijn leven, dus om het moederschap erbij te moeten doen, bespaar me dat even." Maar eigenlijk heeft ze nooit een sterke kinderwens gehad. Ze vindt het heerlijk zo. Als tante kan ze genoeg kwijt: "Ik vind ze hartstikke leuk en er logeert er ook wel eens eentje bij ons. Ik denk dat ik een heel goede moeder zou zijn geweest. Maar ik vind het - eerlijk gezegd - ook weer prettig als ze door hun ouders worden opgehaald. Nee, ik mis het helemaal niet, integendeel." Ze ziet veel ouders om zich heen tobben met hun kinderen; over de opvoeding bijvoorbeeld. Of van die stellen die eerst heel lang met z'n tweeën zijn geweest en dan besluiten kinderen te krijgen. "En dan valt het tegen, hè," zegt ze. "Weet je, ik heb m'n handen vol aan het leven en het hebben van een goede relatie. Dat vind ik mooi zat." Maar ze kan nu niets doorgeven. Na haar dood leeft er niets van haar voort. "Daar heb ik geen moeite mee," zegt ze. "Net zo min als met de gedachte dat er na de dood niets is. Ik geloof namelijk niet dat er een

hemel is. Er is stof, meer niet. Je moet het gewoon allemaal in dit leven proppen." Haar streng katholieke oma dacht er precies zo over. Astrid vroeg haar eens: 'Oma, als je straks dood bent, denk je dan dat je opa weer tegenkomt?' "Ze boog voorover en zei fluisterend in m'n oor:

Astrid met haar man bij de uitreiking van de Johnny Kraaijkamp Musical awards in 2005.

'Als je bedenkt dat er al zó veel mensen dood zijn, zó groot kan de hemel toch niet zijn?' Ondanks dat ze katholiek was, had ze dat toch wel uitgedokterd. Zelf ben ik helemaal niet gelovig. Het is gewoon hier en nu. Dus al die levenslessen die ik in de afgelopen jaren heb geleerd? Tja, straks is het gewoon afgelopen."

Als ik later groot ben...

Ze lacht om de zin. Ze weet het antwoord best: "Dan zou ik best een wijnchateau in Frankrijk of Italië willen hebben," zegt ze. "Daar wonen en wijn maken, dat lijkt me echt geweldig." Maar ja. "Het is hartstikke duur hoor. En zoveel geld heb ik niet!" ❄️

interview: nathalie de graaf. fotografie: nick van ormond